Revidering av SFS Stadgar

Proposition 4

Dnr: 033-04/2526

Följebrev

Under det gångna verksamhetsåret har behov av förtydliganden och anpassningar i stadgarna identifierats. Dessa har uppmärksammats genom erfarenheter från verksamheten, diskussioner under medlemsmöten samt inspel från delar av organisationen såsom valberedning, kommittéer och styrelse. Särskilt har frågor rörande valberedningens arbete, mötesformer, firmateckning och jävsbestämmelser aktualiserats.

Styrelsen har i beredningen av förslagen beaktat såväl praktiska erfarenheter från tidigare verksamhetsår som behovet av en långsiktigt hållbar och ändamålsenlig styrning av organisationen. Förslagen syftar till att skapa tydligare regelverk, öka flexibiliteten i organisationens arbete och säkerställa en fortsatt stark demokratisk förankring.

Sammanfattning

Förslagen grundar sig i behov som identifierats under tidigare verksamhetsår där nuvarande stadgar i vissa delar visat sig vara otydliga eller begränsande. Särskilt gäller detta regleringen av valberedningen, möjligheten att genomföra möten i olika former, hantering av firmateckning, samt bestämmelser kring jäv.

Förslagen innebär bland annat att:

- Terminologin ändras från “stadga” till “stadgar”,
- valberedningens storlek görs mer flexibel för att underlätta rekrytering och säkerställa att arbetet kan påbörjas i tid,
- fullmäktige ges möjlighet att utse valberedningens sammankallande,
- firmateckningen breddas till att även kunna omfatta styrelseledamöter,
- möjligheten att hålla extra fullmäktigesammanträde i andra former än fysiska utökas,
- särskilda rättigheter för kommittéer justeras, och
- ett nytt, samlat kapitel om jäv införs för att skapa en enhetlig definition och en tydlig process för hantering av jävsituationer.

I slutet av propositionen presenteras konkreta förslag till beslut om ändringar i stadgarna.

Förslag till beslut

Styrelsen föreslår fullmäktige besluta

(#2-6) **att** anta propositionen i sin helhet.

Förslag på ändringar

Namn på stadgarna

Stadga ändras genomgående till *stadgar* för att överensstämma med fackterminologi. Jfr. ex. 3 § Studentkårsförordningen (2009:769), Skatteverkets informationssida, eller MUCF.

Valberedningen

Antalet ledamöter i valberedningen minskas, från 7 till 5.

5 kap., 2 §, Mom. 1

Nuvarande lydelse
Valberedningen ska bestå av sju ledamöter.

Föreslagen lydelse
(#stycke-1) Valberedningen ska bestå av *minst tre (3) dock ej fler än sju (7)* ledamöter.

Problemformulering
(#stycke-2) Under verksamhetsåret 24/25 (SFSFUM 2025) har man sett att det varit svårt att rekrytera ledamöter till valberedningen. Detta kan ha orsakats av flertalet faktorer som kräver ytterligare undersökning och kartläggning, dock har det ändå lett till reflektion. Det uppmärksammades under mötet att det förekom en känsla av tvång eller måste i relation till kandidatur för att fullmäktige inte skulle vara stadgevidrigt.

(#stycke-3) För att kunna säkerställa att det finns en valberedning på plats i samband med SFSFUM samt effektivisera arbetet finns det utrymme för förändring i hur valberedningen regleras i SFS stadgar i skrivande stund.

(#stycke-4) Genom att formulera om i 5 kap 2§ Mom. 1 om antalet ledamöter till ”Valberedningen ska bestå av minst tre (3) dock ej fler än sju (7) ledamöter” skapar man utrymme att rekrytera kandidater utifrån vilja och engagemang snarare än plikt och krav. Vidare skapar det även förutsättningar för valberedningen som grupp att starta sitt arbete i god tid, utan att behöva invänta eventuellt fyllnadsval.

(#stycke-5) Denna formulering kommer inte att påverka möjligheterna till representation för medlemskårerna, då möjligheten att valberedningen har sju ledamöter finns kvar, dock är det inte ett krav utifrån förslaget.

(#stycke-6) Valberedningen har ifrågasatt behovet av förändringen.
Följande är en tabell som visar antalet valda ledamöter samt eventuella ersättare sedan SFSFUM 2013:

SFSFUM	Valda
2025	7
2024	7+3
2023	7+3
2022	7
2021	7+1
2020	3
2019	7+2
2018	7
2017	7+2
2016	7+4
2015	7+3
2014	7+6
2013	7

Fullmäktige fattar beslut om sammankallande.

3 kap., 1 §, Mom. 1

Nuvarande lydelse

På fullmäktiges ordinarie sammanträde ska följande organ och förtroendeposter utses.

- Styrelse, varav en ordförande och en vice ordförande väljs separat.
- Valberedning.
- En auktoriserad revisor och en ersättare för denne.
- Två verksamhetsrevisorer och två rangordnade ersättare.

Föreslagen lydelse

(#stycke-1) På fullmäktiges ordinarie sammanträde ska följande organ och förtroendeposter utses:

- Styrelse, varav en ordförande och en vice ordförande väljs separat.
- Valberedning, *varav en sammankallande väljs separat*.
- En auktoriserad revisor och en ersättare för denne.
- Två verksamhetsrevisorer och två rangordnade

Problemformulering

(#stycke-1) För att kunna effektivisera arbetet inom valberedningen, samt öka den demokratiska förankringen hos medlemskårerna finns det en relevans i att valberedningens sammankallande utses av fullmäktige.

(#stycke-2) Att valet av valberedningens sammankallande väljs under SFSFUM kan valberedningen som grupp tidigare påbörja det praktiska arbetet och på så vis effektivisera processen för valberedningens arbete. Vidare kan man

resonera att man stärker betoningen på förtroende i förtroendeuppdrag genom att fullmäktige avger sitt förtroende till den de anser är bäst lämpad att agera sammankallande för valberedningen.

(#stycke-3) Valberedningen har ifrågasatt behovet av förändringen, och anser att nuvarande system, där valberedningen inom sig utser sammankallande, fungerar ändamålsenligt.

Firmateckning

Firmateckningsrätten breddas, från presidium + kansli till även styrelse

1 kap., 10 §, Mom. 1

Nuvarande lydelse
SFS firma tecknas av styrelsen eller delegeras av styrelsen till presidiet och anställda på SFS kansli.

Föreslagen lydelse
(#stycke-1) SFS firma tecknas av styrelsen eller delegeras av styrelsen till presidiet, *styrelseledamöter* och anställda på SFS kansli

Problemformulering
(#stycke-1) Styrelsen ansvarar inför fullmäktige för SFS förvaltning, inkluderat ekonomi. De begränsningar som finns av firmateckningen i dagsläget är inte ändamålsenliga, och riskerar att begränsa möjligheterna för styrelsen att, till exempel, utse en styrelseledamot till firmatecknare i händelse av att presidial är frånvarande under en längre period. I dagsläget måste sådan firmateckning istället beslutas för anställd på SFS kansli, och det finns ett värde av att det i regel är förtroendevalda som tecknar föreningens firma.

Extra fullmäktigesammanträde

Möjligheterna att ordna extra fullmäktigesammanträde i annan mötesform än fysisk breddas

2 kap., 13 §, Mom. 4

Nuvarande lydelse
För extra fullmäktigesammanträden ska bestämmelserna om sammanträdesform och antal ombud i 12 § mom. 4 – mom. 5 tillämpas. I följande situationer får dock det sammankallande organet besluta annorlunda.

- När sammanträdet sammankallas av ett ordinarie fullmäktigemöte.
- När det extra sammanträdet endast ska behandla fyllnadsval.

Föreslagen lydelse
(#stycke-1) För extra fullmäktigesammanträden ska bestämmelserna om sammanträdesform och antal ombud i 12 § mom. 4 – mom. 5 tillämpas. I följande situationer får dock det sammankallande organet besluta annorlunda.

- När sammanträdet sammankallas av ett ordinarie fullmäktigemöte.
- När det extra sammanträdet endast ska behandla fyllnadsval.

(#stycke-2) *Styrelsen och verksamhetsrevisorerna kan fatta beslut om avsteg om sammanträdesform i 12 § mom. 4 mom. 5 i förening*

Problemformulering

(#stycke-1) Dagens teknik möjliggör för enklare deltaganden i möten digitalt. Nuvarande formulering avseende möjlighet för styrelsen att göra avsteg från fysiska fullmäktigesammanträden för annat än fyllnadsval begränsar till exempel möjligheten att samordna fler beslut än fyllnadsval om ett extra fullmäktigesammanträde ändå sammankallas. Under höstens extra fullmäktigesammanträde var det till exempel inte möjligt att samtidigt behandla en budgetrevidering för att hantera frågan om uteblivna utgifter på grund av uteblivet arvode till den vakanta presidieposten. Det var inte heller möjligt att, till exempel, bevilja fullvärdigt medlemskap till sökande kårer, trots att dessa i god tid innan beviljats interimistiskt medlemskap i väntan på nästa fullmäktigesammanträde. Det hade dock varit möjligt att hantera övriga frågor om ett full fullmäktigesammanträde sammankallats, det vill säga ett fysiskt sammanträde med samtliga mandat, vilket visserligen bedömdes vara onödigt och hade inneburit begränsade möjligheter för medlemskårer att delta.

(#stycke-2) En breddad formulering avseende möjlighet att göra avsteg från sammanträdesform föreslås. Styrelsen bedömer att det saknas skäl att möjliggöra avsteg från antalet representerade mandat. Styrelsen föreslår fortsatt att beslut om extra fullmäktigesammanträde med avsteg om sammanträdesform lämpligen bör fattas av styrelsen och verksamhetsrevisorerna i förening, för att säkerställa att beslut fortsatt är proportionerliga avseende till exempel omfattning av ärenden som ska hanteras och demokratiska principer.

SFS kommittéer

Särskilda rättigheter för SFS kommittéer slopas

2 kap., 4 §, Mom. 1

Nuvarande lydelse

Kallelse och andra handlingar till fullmäktiges sammanträden ska sändas till.

- Medlemskårerna,
- Ombud till sammanträdet, i den mån de har anmälts till styrelsen,
- Styrelsens ledamöter,
- *Doktorandkommitténs ledamöter,*
- Valberedningens ledamöter och
- Revisorerna.

Föreslagen lydelse

(#stycke-1) Kallelse och andra handlingar till fullmäktiges sammanträden ska sändas till.

- Medlemskårerna,
- Ombud till sammanträdet, i den mån de har anmälts till styrelsen,
- Styrelsens ledamöter,
- Valberedningens ledamöter och
- Revisorerna.

2 kap., 6 §, Mom. 1

Nuvarande lydelse

Följande personer har närvaro-, yttrande- och förslagsrätt vid fullmäktiges sammanträden.

- Ombuden.
- Styrelsens ledamöter.
- *Doktorandkommitténs ledamöter.*
- Valberedningens ledamöter.
- Revisorerna.
- Mötespresidiet.

Föreslagen lydelse

(#stycke-1) Följande personer har närvaro-, yttrande- och förslagsrätt vid fullmäktiges sammanträden.

- Ombuden.
- Styrelsens ledamöter.
- Valberedningens ledamöter.
- Revisorerna.
- Mötespresidiet.

2 kap., 12 §, Mom. 6

Nuvarande lydelse

Motion och interpellation till sammanträdet får lämnas av

- Medlemskår,
- Grupp om minst tio medlemmar i medlemskår.
- *Doktorandkommittén.*

Föreslagen lydelse

(#stycke-1) Motion och interpellation till sammanträdet får lämnas av

- Medlemskår,
- Grupp om minst tio medlemmar i medlemskår.

3 kap., 4 §, Mom. 1

Nuvarande lydelse

Följande har rätt att nominera till de organ och förtroendeuppdrag som anges i 1 §.

- Medlemskår.
- Grupp om minst tio medlemmar i medlemskår.
- Fullmäktigeombud vid det sammanträdet då valet ska göras.
- Ledamot i styrelsen.
- *Ledamot i doktorandkommittén.*
- Ledamot i valberedningen.

Föreslagen lydelse

(#stycke-1) Följande har rätt att nominera till de organ och förtroendeuppdrag som anges i 1 §.

- Medlemskår.
- Grupp om minst tio medlemmar i medlemskår.
- Fullmäktigeombud vid det sammanträdet då valet ska göras.
- Ledamot i styrelsen.
- Ledamot i valberedningen.

4 kap., 4 §, Mom. 1

Nuvarande lydelse

Följande personer har, utöver styrelsen, närvaro- och yttranderätt vid styrelsens sammanträden.

- *Doktorandkommitténs ledamöter.*
- Valberedningens ledamöter.
- Revisorerna.
- Personalrepresentant.

Föreslagen lydelse

(#stycke-1) Följande personer har, utöver styrelsen, närvaro- och yttranderätt vid styrelsens sammanträden.

- Valberedningens ledamöter.
- Revisorerna.
- Personalrepresentant.

Problemformulering

(#stycke-1) Organisationens stadgar behandlar i dagsläget två kommittéer olika genom att ge den ena en formell särställning. Detta då SFS Doktorandkommitté i flertalet kapitel och således moment i stadgarna tillskrivs fler rättigheter än SFS andra kommittéer, till exempel SFS internationella kommitté Komit.

(#stycke-2) Denna konstruktion riskerar att skapa otydlighet kring mandat, ansvar och beslutsprocesser. Skillnaden kan även påverka uppfattningen om rättvisa och transparens i organisationens styrning. Mot denna bakgrund uppstår frågan om stadgarna bör revideras för att säkerställa en mer enhetlig reglering av kommittéernas ställning.

(#stycke-3) Bakgrunden till doktorandkommitténs särreglering är dels att kommittén varit ett organ under SFSFUM, och dess ledamöter valts av fullmäktige. Denna ordning slopades på SFSFUM 2019.

(#stycke-4) Doktorandkommitténs särreglering i 7 kap. 4 § mom. 1 föreslås dock kvarstå. Bakgrunden är att doktorandkommittén har en lång historia inom SFS, och styrelsen bedömer att det även fortsatt är ändamålsenligt att fastställa i stadgarna att doktorandkommittén ska finnas.

(#stycke-5) Styrelsen önskar även tydliggöra att samtliga kommittéer formellt svarar till styrelsen.

Jäv

Förändringar i nuvarande regleringar

2 kap., 9 §, Mom. 1 - Föreslås strykas

(#stycke-1) En styrelseledamot får inte som ombud till fullmäktige delta i beslut om
sin egen ansvarsfrihet.

5 kap., 4 §, Mom. 1 - Föreslås strykas

(#stycke-1) Ledamot i valberedningen får inte kandidera till förtroendeuppdrag som
valberedningen bereder.

6 kap., 3 §, Mom. 1 - Föreslås strykas

(#stycke-1) Som revisor får en inte inneha ett uppdrag i ett SFS-organ som revisorerna granskar under samma mandatperiod.

Nytt föreslaget kapitel 11 - Samtliga lydelser är nya

1 § Allmänna bestämmelser

Mom. 1

(#stycke-1) Förtroendevald får inte delta i handläggning av eller beslut i ett ärende som personligen rör sig själv eller sina närstående.

Mom. 2

(#stycke-1) Förtroendevald får inte delta i handläggning av eller beslut i ett ärende som de kan antas påverkas av i en inte oväsentlig utsträckning.

Mom. 3

(#stycke-1) Förtroendevald får inte delta i handläggning av eller beslut i ett ärende om det finns någon annan särskild omständighet som gör att deras opartiskhet i ärendet kan ifrågasättas.

Mom. 4

(#stycke-1) Den som känner till en omständighet som kan antas göra denne jävig ska omedelbart anmäla detta till det berörda organet.

Mom. 5

(#stycke-1) Vid misstanke om annans jäv kan en representant i ett organ lyfta frågan för beslut och vid behov rådfråga verksamhetsrevisorerna.

Mom. 6

(#stycke-1) Berört organ ska pröva om det föreligger jäv genom beslut så snart som möjligt. Den som jävet gäller får delta i prövningen av jävsfrågan endast om det krävs för att organet ska vara beslutsför. Vid skiljaktighet ska verksamhetsrevisorerna informeras.

Mom. 7

(#stycke-1) Om det är uppenbart att frågan om opartiskhet saknar betydelse ska organet bortse från jäv.

2 § Särskilda bestämmelser

Mom. 1 Styrelsen

(#stycke-1) En styrelseledamot får inte som ombud till fullmäktige delta i beslut om sin egen ansvarsfrihet.

(#stycke-2) En styrelseledamot får inte delta i handläggning av eller beslut i ett ärende som direkt avser en studentkår som styrelseledamoten är eller har varit engagerad i.

Mom. 2 Valberedningen

(#stycke-1) Ledamot i valberedningen får inte kandidera till förtroendeuppdrag som valberedningen bereder.

Mom. 3 Revisorerna

(#stycke-1) Revisor får inte inneha ett uppdrag i ett SFS-organ som revisorerna granskar under samma mandatperiod.

(#stycke-2) Om jäv uppstår för revisor ska frågan anmälas till SFS presidium.

Problemformulering

(#stycke-1) Likt många organisationer har SFS jävsformuleringar varit otydliga och öppna för olika tolkningar i organisationens olika delar och från verksamhetsår till verksamhetsår. Det nya jävskapitlet ämnar att skapa en gemensam definition av vad som ska anses vara jäv i SFS samt etablera en tydlig process för hur jäv ska hanteras.

(#stycke-2) §1 syftar till att skapa en gemensam definition för hela organisationen om vad som utgör jäv och upprätta ett transparent system för hur jävssituationer ska hanteras.
Moment 1-3 utgör de situationer där en förtroendevald i SFS ska anses vara jävig.
Moment 4 upprättar en skyldighet att informera om de omständigheter där man kan anses vara jävig.
Moment 5 ger övriga ledamöter i ett organ möjligheten att lyfta frågan om jäv om man upplever att en annan ledamot inte uppfyller sin skyldighet under moment 4.
Moment 6 beskriver den process som SFS organ ska genomgå för att avgöra om en situation utgör ett jäv eller inte.
Moment 7 drar en lägre gräns för vilka situationer som inte ska utgöra jäv så att situationer som uppenbart inte kommer påverka beslutet inte förhindrar en förtroendevald från att delta.

(#stycke-3) §2 etablerar särskilda bestämmelser för SFS styrelse, Valberedning och revisorer.
Moment 1 innehåller bestämmelser för styrelseledamöter som innebär att de inte kan rösta om sin egen ansvarsfrihet eller delta i beslut som avser studentkårer som ledamoten är eller har tidigare varit engagerad i.
Moment 2 upprättar en särskild skyldighet för valberedningen att inte kandidera till förtroendeuppdrag som valberedningen själva bereder valet för.
Moment 3 upprättar en skyldighet för revisorerna att försätta sig själva i en position där de granskar sig själva.